

بررسی تاثیر رعایت رده عملکردی بر سطح سرویس و زمان سفر در معابر درون شهری به کمک شبیه‌سازی جریان ترافیک

غلامعلی بهزادی، رضا بهزاد

۱- استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد آیت ... آملی

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی حمل و نقل دانشگاه علم و صنعت

andisheh_khazar@yahoo.com

چکیده:

راههای درون شهری که به خیابان یا معبر یا گذرگاه معروف می‌باشند بخش اعظمی از سطح شهر را به خود اختصاص می‌دهند. در اکثر شهرها بعد از کاربری مسکونی سطح شبکه معابر در درجه دوم و حتی در بعضی از شهرها سطح شبکه معابر از سطح کاربری مسکونی نیز بیشتر می‌باشد. معابر از زیرساخت های اصلی در سیستم حمل و نقل ترافیک بوده و هر معبر دارای جایگاه و عملکرد خاصی در ساختار شبکه معابر می‌باشد. جایگاه و عملکرد هر معبر با توجه به موقعیت قرار گیری در شبکه معابر و نیز ویژگی های معابر متصل به این معبر تعیین می‌شود. در نتیجه برای آنکه یک معبر بتواند نقش عملکردی خود را بخوبی ایفا نماید، علاوه بر توجه به اصول فنی در طراحی، خود معبر نیز باید در ساختار شبکه معابر نیز از موقعیت مناسبی برخوردار باشد.

رعایت سلسله مراتب عملکردی شبکه های ارتباطی از مهم ترین پارامترها در عملکرد معابر می‌باشد. عدم رعایت سلسله مراتب در طراحی و اجرای معابر سبب کاهش، ظرفیت و ایمنی مسیر می‌گردد. در این مقاله سعی شده است تاثیر و نقش رعایت سلسله مراتب عملکردی شبکه معابر بر سطح سرویس و زمان سفر با استفاده از شبیه سازی در نرم افزار Aimsun مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گیرد.

کلمات کلیدی: عملکرد معابر، سلسله مراتب عملکردی، شبیه‌سازی جریان ترافیک، سطح سرویس، زمان سفر

۱. مقدمه

شبکه های ارتباطی بستر ایجاد ارتباط مناسب بین انسان، فضا و فعالیت می‌باشند. شبکه های ارتباطی به عنوان مهم ترین فضای عمومی در سطح شهر معمولاً عهده‌دار شش نقش جابجایی، دسترسی، اجتماعی (ایجاد بستری برای ارتباطات اجتماعی نظیر کار، گردش، بازی، ملاقات و ...)، معماری شهری، تأثیرات آب و هوایی و اقتصادی می‌باشند [۱].

یک معبر درون شهری عمدتاً بیش از یک نقش را به عهده می‌گیرد و حتی ممکن است بعضی از این نقش‌ها نظیر جابجایی با اجتماعی و جابجایی با دسترسی با یکدیگر در تعارض باشند. به هنگام طبقه‌بندی شبکه راهها و همچنین تعیین اجزاء راه باید به همه نقش‌هایی که راه عملاً به عهده خواهد گرفت، توجه شود.

نقش جابجایی را می‌توان با سرعت و میزان ترافیک موتوری سنجید و هر چه تعداد وسیله نقلیه بیشتری بتوانند با سرعت بیشتری جابجا شوند نقش جابجایی راه بیشتر است. نقش دسترسی را می‌توان بر حسب تعداد دسترسی‌ها و امکانات پارکینگ حاشیه‌ای سنجید. هر چه تعداد